

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/79/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122211864
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Har Tzvi
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:7122211864.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Elišky Har Tzvi a členov senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci manželky: N. M., nar. XX.X.XXXX, O. XXX/XX, O., zastúpenej: U. Y. O., H. 8, P. nad W., proti manželovi: W. M., nar. XX.XX.XXXX, O. XXX/XX, O., o rozvod manželstva, o odvolaní manžela proti rozsudku Okresného súdu Košice I., č.k. 40Pc/16/2022 -46 zo dňa 06.04.2023, takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

- Predmetom konania je rozvod manželstva účastníkov konania.
- Okresný súd Košice I. ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) manželstvo účastníkov konania rozviedol.
- Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania mal za nesporné, že účastníci nežijú spolu minimálne od leta 2020, t.j. takmer tri roky. Manžel sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti v dôsledku pretrvávajúcej napätej, konfliktnej situácie medzi stranami sporu, ktorá vyúsťovala do fyzických útokov manžela voči manželke. Súd vyhodnotil zistený skutkový stav v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami a dospel k záveru, že v manželstve účastníkov pretrváva rozvrat. Manželstvo neplní žiadnu zo svojich funkcií. Súd zisťoval príčinu rozvratu a dospel k záveru, že rozvrat je spôsobený predovšetkým odlišnou predstavou manželov na vzájomné spolužitie. Aj keď manžel opakovane uviedol, že manželku ľúbi a deklaroval záujem obnoviť spolužitie s manželkou, ako aj možnosť návštevy manželskej poradne, manželka túto možnosť radikálne odmietla s tým, že manželstvo zachrániť nie je možné a ani to nechce. Samotné správanie sa manžela (vyvolávanie konfliktných situácií pri návštevách manželky, hádky a fyzické útoky, udržiavanie blízkeho vzťahu s inou ženou), sú v diametrálnom rozpore s ním deklarovaným záujmom o obnovenie spolužitia. Záujem manžela zotrvať v manželstve súd nepovažoval za úprimnú snahu o záchranu dlhoročného manželstva, ale len o udržanie daného status quo, s ohľadom na následné dôsledky zániku manželstva, spočívajúce v zániku bezpodielového spoluvlastníctva a jeho následného vyporiadania, ako aj s ohľadom na manželom prezentovaný postoj, že manželka potrebuje, aby ju niekto viedol.
- Proti rozsudku podal odvolanie manžel z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f). CSP. Má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Manželka v písomnom vyjadrení k odvolaniu zotrvala na svojom rozhodnutí rozviesť sa. Má za to, že je nesporné, že manželstvo je predovšetkým dobrovoľným zväzkom muža a ženy a nie je možné, aby na základe vyššie uvedeného a uvedeného v návrhu navrhovateľky súd autoritatívnym rozhodnutím nútil jedného z manželov zotrvať proti jeho slobodnej vôli v manželskom zväzku, na ktorom navrhovateľka nemá záujem, a v ktorom nemieni zotrvať.

Začiatok formulára

6. Krajský súd preskúmal vec podľa § 65 a Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

7. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol. Odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje.

8. Súd prvej inštancie v rozsudku uviedol skutkový stav, z ktorého vychádzal a z tohto skutkového stavu vychádza aj odvolací súd bez toho, aby tento skutkový stav opätovne uvádzal vo svojom rozhodnutí. Rovnako odvolací súd neopakuje právne závery, ktoré uviedol súd prvej inštancie v svojom rozhodnutí. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe „Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzujúcim rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie“ (uznesenie NS SR sp. Zn. 5Obdo/98/2018 zo dňa 29.1.2020). „Odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok“ (ÚS SR vo veciach II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

9. Podľa § 18 Zákona o rodine (zákon č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov), manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

10. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

11. Podľa § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

12. Podľa § 23 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvráteniu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní na ne prihliada. Pri posudzovaní miery rozvratu prihliadne na porušenie povinnosti podľa § 18 a 19.

13. Z uvedených ustanovení, ale aj celej koncepcie Zákona o rodine vyplýva, že spoločenský účel manželstva spočíva vo vytváraní rodinného prostredia, kde manželia žijú spolu vo vzájomnej zhode, citovom zblížení, poskytujúc si vzájomnú podporu a pomoc. Rozvod manželstva sa vo všeobecnosti považuje za nežiaduci jav, ktorý má byť iba výnimočným riešením bezvýchodiskovej situácie v prípadoch, keď vážny stav narušenia vzťahov medzi manželmi nemožno prekonať inak, pri zachovaní ich manželstva. K rozvodu možno preto pristúpiť iba v spoločensky odôvodnených prípadoch (§ 22 Zákona o rodine). Zákon sa v prípade rozvodu neuspokojuje s akýmkoľvek rozvratom, ale vyžaduje jeho kvalifikovaný stupeň. To znamená, že rozvrat vzťahov medzi manželmi musí mať takú intenzitu, že je možné ho označiť za vážny, trvalý a taký, že manželstvo nemôže plniť svoj účel, pričom od manželov nemožno očakávať obnovenie spolužitia. Záver o tom, že vzťahy medzi manželmi sú vážne rozvrátené, môže súd urobiť iba na základe skúmania a zisťovania príčin, ktoré rozvrat spôsobili.

14. Odvolací súd po preskúmaní spisu zistil, že súd prvej inštancie sa riadil vyššie uvedenými zásadami a dostatočne preskúmal vážnosť, trvalosť a intenzitu narušenia spolužitia účastníkov konania a taktiež príčiny rozvratu a možnosť obnovenia spolužitia. Súd dostatočným spôsobom zisťoval skutkový stav.

Napriek skutočnosti, že ide o vyše XX rokov trvajúce manželstvo, jeho trvanie bolo do značnej miery ovplyvnené potrebou starostlivosti o deti, ktoré z manželstva pochádzajú. Vzťah medzi manželmi nebol harmonický, bol poznačený konfliktmi a dokonca fyzickými útokmi zo strany manžela voči manželke, hoci manžel tvrdil, že tomu bolo naopak. Od roku 2020 manželka nežíja v spoločnej domácnosti, kedy sa manžel odsťahoval. K obnoveniu spolužitia po jeho odchode nedošlo, naopak, došlo k ďalším konfliktom a fyzickému násiliu. Manželka v priebehu celého konania konzistentne odmietala obnovu manželského spolužitia a zotrvala na svojom rozhodnutí rozviesť sa. V konaní bolo preukázané, že manželka spolu nežíja v spoločnej domácnosti, ich vzťah je dlhodobo vážne narušený, ich komunikácia je konfliktná, spoločne nehospodária, intímne spolu nežíja, ich manželstvo si už neplní žiadnu zo svojich funkcií, pričom rozvrat nie je len krátkodobý, ale trvalý. Súd prvej inštancie teda dostatočne zistil skutkový stav a správne dospel na základe takto zisteného skutkového stavu k právnomu záveru, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel. Vzhľadom k tomu, že z manželstva nepochádzajú maloleté deti, nebolo potrebné prihliadať na ich záujem. Za danej situácie je rozvod manželstva individuálnou otázkou rozvádzajúcich sa manželov a pokiaľ manželka zásadne odmieta obnovenie manželstva, sú aj podľa názoru odvolacieho súdu splnené zákonné podmienky pre zrušenie manželstva rozvodom.

15. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že sú dané dôvody rozvodu podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, teda vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie spolužitia, preto výrok o rozvode manželstva účastníkov konania postupom podľa § 387, ods. 1 C.s.p. potvrdil.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).